

APSTIPRINU:
Labklājības ministrs,
Invaliditātes lietu
nacionālās padomes
priekšsēdētājs
U.Augulis

Pārskats par Invaliditātes lietu nacionālās padomes darbību un funkciju īstenošanu 2024.gadā

Invaliditātes lietu nacionālās padomes (turpmāk – Padome) sēžu pārskats par 2024. gadu sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 2023.gada 5.decembra noteikumiem Nr.699 “Invaliditātes lietu nacionālās padomes nolikums” 18.3.apakšpunktu.

2024.gadā tika noturētas četras Padomes sēdes. Visas Padomes sēdes tika organizētas tiešsaistes vidē, platformā MS Teams, nodrošinot sēdes tulkojumu latviešu zīmju valodas surdotulkjumā, ko nodrošināja SIA “LNS rehabilitācijas centrs”.

2024.gada Padomes sēdes notika: 27.martā, 26.jūnijā, 23.oktobrī un 18.decembrī. Padomes sēdēs tika izskatīti dažādi aktuāli jautājumi par personu ar invaliditāti vienlīdzīgu tiesību un iespēju īstenošanu. Padomes sēdēs izskatīti jautājumi atbilstoši kādam ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (turpmāk – Konvencija) pantam, t.sk., apspriežot jautājumus par sabiedriskā transporta pieejamības un piekļūstamības nodrošināšanu personām ar dažāda veida invaliditāti un plānotajiem risinājumiem braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai sabiedriskajā transportā, veiktajām darbībām un sasniegumiem izglītības piekļūstamības veicināšanā, psihiskās veselības aprūpes pakalpojumu piekļūstamības veicināšanā, sabiedrības attieksmes un uztveres veicināšanā, nodarbinātības atbalsta iespējām personām ar invaliditāti, atbalsta iespējām un nepieciešamajiem uzlabojumiem pakalpojumos, kas mērķēti bērniem ar smagām diagnozēm vai invaliditāti, Sabiedrības integrācijas fonda īstenojamajām “Dažādības vadības” aktivitātēm un plānotajām aktivitātēm inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstībā, kā arī tehnisko palīgīdzekļu pieejamības situāciju. Tāpat tika sniegta informācija par plānotajiem grozījumiem normatīvajos aktos invaliditātes jautājumu kontekstā un sniegti viedokļi un pieņemts lēmums saistībā ar priekšlikumu virzīšanu Saeimā II lasījumā par Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā virzītajiem grozījumiem, paredzot apdrošināšanas prēmijas maksājumu samazināt par 40 procentiem, bet ne vairāk kā par 40 procentiem no iepriekšējā kalendārajā gadā noslēgto personu ar invaliditāti apdrošināšanas līgumu vidējās apdrošināšanas prēmijas par 12 mēnešu periodu personām ar invaliditāti. Likumprojekts pieņemts 2024.gada 11.novembrī un attiecīgā norma stāsies spēkā 2025.gada 1.aprīlī.

Informācijas sniegšanai tika pieaicināti nozaru ministriju un to padotības iestāžu speciālisti, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvji un pētnieki.

2024.gadā divās sēdēs tika plānots izskatīt trīs darba kārtības jautājumus, katrā sēdē paredzot iespēju papildu jautājuma izskatīšanai pēc aktualitātes, vienā sēdē tika plānots izskatīt četrus darba kārtības jautājumus, bet vienā piecus darba kārtības jautājumus. 2024.gada ILNP sēdēs bija plānots, ka padziļināta uzmanība tiks pievērsta personu ar invaliditāti nodarbinātības un piekļūstamības jautājumiem, kā arī par jautājumiem saistībā ar paveikto Konvencijas ieviešanā.

2024.gadā tika izskatīti 13 jautājumi no 15 Padomes 2024.gada darba plānā iekļautajiem jautājumiem. Atbilstoši aktualitātei papildus tika izskatīti trīs jautājumi: par Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja un Finanšu ministrijas plānotajiem grozījumiem “Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas

likumā” par noteiktā apdrošināšanas prēmijas maksājuma samazinājuma personām ar invaliditāti “griestu” noteikšanu un to regulāru pārskatīšanu, kur tika nodrošināts ILNP locekļu pausto viedokļu apkopojums, lai nodrošinātu saskaņotu viedokli un lēmumu attiecībā par plānotajām izmaiņām likumā; Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas ziņojums par projekta "Atbalsta sistēmas izveide bērniem ar smagām diagnozēm un viņu ģimenes locekļiem" īstenošanu un izmēģinājumuprojekta efektivitātes novērtēšanas rezultātiem; SIA “Civitta Latvija” veikto pētījumu “Pētījums par psihologa pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar smagu saslimšanu vai invaliditāti un viņu tuviniekiem”. Kopumā 2024.gadā tika izskatīti 16 jautājumi, un divi no 2024.gada darba plānā iekļautajiem jautājumiem - starpinstitūciju darba grupas par vides, pakalpojumu un informācijas piekļūstamības veicināšanu progresa ziņojums un par iespējamajām izmaiņām invaliditātes novērtēšanas procesā pilngadīgām personām - tiek pārcelti uz 2025.gada darba plānā iekļaujamajiem jautājumiem.

Ņemot vērā, ka Padome ir konsultatīva institūcija, lielākā daļa no izskatītajiem jautājumiem tika pieņemti zināšanai.

Visi sēžu protokoli pieejami Labklājības ministrijas tīmekļa vietnē: <http://www.lm.gov.lv/lv/protokoli-2>.

Padomes sastāvā ir 17 locekļi. Padome ir lemttiesīga, ja sēdē piedalās vairāk nekā puse, t.i., vismaz deviņi Padomes locekļi.

2024.gada I ceturksņa sēdē nepiedalījās viens Padomes loceklis vai to pārstāvis, II ceturksņa sēdē nepiedalījās pieci Padomes locekļi vai to pārstāvji, III ceturksņa sēdē nepiedalījās seši Padomes locekļi vai to pārstāvji, un IV ceturksņa sēdē nepiedalījās seši Padomes locekļi vai to pārstāvji. Visās Padomes sēdēs tika sasniegts nepieciešamais dalībnieku skaits kvorums tās nodrošināšanai.

Pārskats par Padomes locekļu dalību 2024.gada sēdēs*

Nr. p. k.	Padomes sastāvs:	I ceturksnis (27.03.2024.)	II ceturksnis (26.06.2024.)	III ceturksnis (23.10.2024.)	IV ceturksnis (18.12.2024.)
1.	Labklājības ministrs	S	-	-	-
2.	Izglītības un zinātnes ministrs	P	P	P	P
3.	Klimata un enerģētikas ministrs	P	-	P	P
4.	Ekonomikas ministrs	-	P	P	-
5.	Satiksmes ministrs	S	S	S	P
6.	Veselības ministrs	P	P	P	P
7.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs	S	P	P	P

8.	Biedrības "Latvijas Darba devēju konfederācija" ģenerāldirektors	S	-	-	-
9.	Biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" priekšsēdis	P	P	P	P
10.	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs	P	-	P	P
11.	Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktors	S	P	P	-
12.	Biedrības "Latvijas Nedzirdīgo savienība" prezidents	S	S	S	S
13.	Biedrības "Latvijas Neredzīgo biedrība" centrālās valdes priekšsēdētājs	S	-	-	-
14.	Biedrības "Rīgas pilsētas "Rūpju bērns"" valdes priekšsēdētājs	S	S	-	-
15.	Nodibinājuma "Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons"" valdes priekšsēdētājs	S	S	-	S
16.	Biedrības "Latvijas Paralimpiskā komiteja" prezidents	P	P	-	P
17.	Biedrības "Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem "Zelda"" direktors	S	S	S	S

*S – Padomes sastāvā, P – deleģētais pārstāvis, – - nepiedalās

Padome 2024.gadā izskatīja šādus jautājumus:

I ceturkšņa sēde **27.martā**:

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
1.	ILNP darba plāns 2024.gadam, ziņotājs: Labklājības ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____
2.	Par 2024. gadā plānotajiem grozījumiem normatīvajos aktos invaliditātes jautājumu kontekstā, ziņotājs: Labklājības ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____
3.	Par grozījumiem Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā attiecībā par atvieglojumu saņemšanu personām ar invaliditāti apdrošināšanas prēmijas apmaksai, ziņotājs: Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs	1) Nākamajā ILNP sēdē LTAB informēt ILNP locekļus par piedāvāto risinājumu OCTA prēmijas maksājuma atvieglojuma “griestu” noteikšanai un to regulārai pārskatīšanai; 2) ILNP sekretārs nosūta ILNP locekļiem informāciju par plānotajiem grozījumiem Likumā un LTAB prezentāciju, lūdzot sniegt viedokli/ierosinājumus OCTA prēmijas maksājuma atvieglojuma “griestu” noteikšanai un to regulārai pārskatīšanai. Saņemto informāciju ILNP sekretāram apkopotā veidā nosūtīt izvērtēšanai LTAB.	ILNP sekretārs nodrošināja ILNP locekļu viedokļu apkopojumu, to nosūtot LTAB. 2024.gada 26.jūnijā ILNP sēdes laikā LTAB sniedza prezentāciju par likumprojekta grozījumu plānoto redakciju.

II ceturkšņa sēde **26.jūnijā:**

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
1.	<p>ILNP locekļu pausto viedokļu apkopojums par Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja un Finanšu ministrijas plānotajiem grozījumiem “Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā” par noteiktā apdrošināšanas prēmijas maksājuma samazinājuma personām ar invaliditāti “griestu” noteikšanu un to regulāru pārskatīšanu, turpmākās darbības iniciatīvas virzīšanai, ziņotājs: Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs</p>	<p>ILNP konceptuāli atbalsta, ka Finanšu ministrija, sagatavojot priekšlikumus likumprojekta “Grozījumi Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā” papildināšanai pirms tā izskatīšanas II lasījumā Saeimā, virza piedāvāto 2. variantu, kas paredz apdrošināšanas prēmijas maksājumu samazināt par 40 procentiem, bet ne vairāk kā par 40 procentiem no iepriekšējā kalendārajā gadā noslēgto personu ar invaliditāti apdrošināšanas līgumu vidējās apdrošināšanas prēmijas par 12 mēnešu periodu personām ar invaliditāti.</p>	<p>Saeimā iesniegti un izskatīti ILNP konceptuāli atbalstītie priekšlikumi likumprojektam “Grozījumi Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā”, virzīšanai uz II lasījumu. Likumprojekts tika pieņemts 14.11.2024. un stājās spēkā 10.12.2024.</p>
2.	<p>Nodarbinātības valsts aģentūras sociālā mentora pakalpojuma cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem efektivitāte un rezultāti nodarbinātības veicināšanā, ziņotāji: Nodarbinātības valsts aģentūra, Biedrība “PINS”</p>	<p>Sniegto informāciju pieņemt zināšanai</p>	<p>_____</p>
3.	<p>Ambulatorā psihiskās veselības aprūpes pieejamība, starpdisciplināra sadarbība un atbalsts dzīvesvietā cilvēkiem ar psihiskām saslimšanām, ziņotājs: Veselības ministrija</p>	<p>Sniegto informāciju pieņemt zināšanai</p>	<p>_____</p>
4.	<p>Informācija par projekta "Atbalsta sistēmas izveide bērniem ar smagām diagnozēm un viņu ģimenes locekļiem" īstenošanu, izmēģinājumu projekta</p>	<p>Sniegto informāciju pieņemt zināšanai</p>	<p>_____</p>

	efektivitātes novērtēšanas rezultātiem, ziņotājs: Bērnu klīniskās universitātes slimnīca		
5.	Informācija par īstermiņa politikas plānošanas dokumenta “Plāns personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju veicināšanai 2024.-2027.gadam” virzības progresu, ziņotājs: Labklājības ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____

III ceturkšņa sēde **23.oktobrī:**

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
1.	Sociālā dialoga un sadarbības veicināšana augstākajā izglītībā un pētniecībā, lai uzlabotu personu ar invaliditāti iesaisti augstākajā izglītībā, pētniecībā un mobilitātē: Izglītības un zinātnes ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____
2.	Informācija par personas apliecības (eID kartes) nepieciešamību, lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā, ziņotājs: Autotransporta direkcija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____
3.	Informācija par Sabiedrības integrācijas fonda izstrādāto Dažādības vadības platformu darba devējiem, ziņotājs: Sabiedrības integrācijas fonds.	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
4.	Inovatīvu sociālo pakalpojumu nepieciešamība, pieejamība un attīstība, ziņotājs: Sabiedrības integrācijas fonds	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai	_____

IV ceturkšņa sēde **18.decembrī:**

	Izskatītais jautājums	Nolemts	Izpilde
1.	Izglītības un zinātnes ministrijas iespējas un izaicinājumi ANO konvencijas ieviešanā, ziņotājs: Izglītības un zinātnes ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
2.	Tehnisko palīglīdzekļu aprīte un pieejamība, ziņotājs: Labklājības ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
3.	Mobilitātes vienlīdzības un piekļūstamības konsultatīvās padomes identificētās problēmas un līdz šim paveiktais personu ar invaliditāti mobilitātes vienlīdzības veicināšanā, ziņotājs: Satiksmes ministrija	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____
4.	Par veikto pētījumu "Pētījums par psihologa pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar smagu saslimšanu vai invaliditāti un viņu tuviniekiem", ziņotājs: SIA "Civitta Latvija"	Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.	_____

LM Sociālo pakalpojumu un
invaliditātes politikas departamenta
vecākā eksperte,
ILNP sekretāre

L.Ševčuna